

Zonder maatregelen wordt de cumulatieve mediane koopkrachtontwikkeling over de kabinetsperiode geraamd op 0,7% voor alle huishoudens. Met de maatregelen in het coalitieakkoord is dat circa 1,9%. Beide inschattingen zijn gebaseerd op de meest recente raming van het CPB (MEV). Dit is een indicatieve doorrekening. Hierin is een inschatting opgenomen van de doorwerking van de maatregelen in het coalitieakkoord op de inflatie. Op basis van de Startnota en een actualisatie van het macro economische beeld door het CPB kan een nieuwe raming van de koopkrachtontwikkeling worden gemaakt.

Het wettelijk minimumloon wordt verhoogd met 7,5%, zonder koppeling aan de AOW. De overige uitkeringen op het sociaal minimum zoals de bijstand en de Wajong stijgen mee met het wettelijk minimumloon.

Het vergoedingspercentage in de kinderopvangtoeslag wordt 95% voor alle inkomens. De huurtoeslag wordt vereenvoudigd en gebaseerd op genormeerde huren. Daarnaast wordt in de huurtoeslag de maximum huurgrens losgelaten, de minimale leeftijd verlaagd van 23 naar 21 jaar, de eigen bijdrage verhoogd en de servicekosten afgeschaft. Door de verhoging van het wettelijk minimumloon worden het kindgebonden budget en de zorgtoeslag vanaf een hoger inkomen afgebouwd. Ook daalt door de verhoging van het minimumloon de maximale zorgtoeslag. De zelfstandigenaftrek wordt met 290 euro per jaar extra afgebouwd, tot 1.200 euro in 2030.

De maatregelen in de Zvw leiden tot een stijging van de nominale zorgpremies, die conform de bestaande systematiek lastenneutraal wordt gemaakt met compenserende lastenverlichting. Daarnaast wordt 3,0 mld. euro vrijgemaakt voor lastenverlichting. De doorwerking van het wettelijk minimumloon op de knikpunten van de arbeidskorting wordt teruggedraaid. Verder wordt de arbeidskorting met 2,7 mld. geïntensiveerd, door verhoging van het eerste, tweede en derde knikpunt met circa 380 euro. De arbeidskorting wordt sneller afgebouwd, met circa 0,5%-punt. De ouderenkorting wordt met 0,6 mld. euro geïntensiveerd, door een verhoging van circa 375 euro. De jonggehandicaptenkorting wordt gehalveerd. De dubbele algemene heffingskorting in het referentieminimumloon voor de bijstand wordt versneld afgebouwd in 2024 en 2025. De eerste belastingschijf wordt met 1.200 euro ingekort. Als sluitpost wordt het tarief van de eerste schijf verhoogd.

De boxplots hieronder tonen de mediane cumulatieve koopkracht voor verschillende groepen, en de spreiding rondom de medianen. De horizontale lijnen bevatten 90% van de huishoudens in een groep. De rechthoek omvat de helft van de huishoudens (start bij 25e percentiel, eindigt bij het 75e percentiel).

